

Παγκοσμιοποίηση και παγκόσμιες ανισότητες

Η ιστορία βεβαιώνει ότι **ανισότητες** υπάρχουν σε όλη την ιστορική διαδρομή σε τοπικό, εθνικό και παγκόσμιο επίπεδο. Οι λόγοι είναι πολλοί, όπως γεωγραφικοί, θρησκευτικοί, οικονομικοί, πολιτισμικοί, τεχνολογικοί κτλ. Βεβαίως, οι ανισότητες δημιουργούν συγκρούσεις, εντός της χώρας μεταξύ ατόμων, ομάδων και τάξεων, αλλά και συγκρούσεις μεταξύ των χωρών.

Η παγκοσμιοποίηση είναι μια πραγματικότητα, η οποία επηρεάζει τις ζωές όλων των ανθρώπων. Οτιδήποτε συμβαίνει στον πλανήτη δεν είναι μια εξέλιξη με περιορισμένη σημασία, που αφορά μόνο την τοπική κοινωνία ή μια χώρα, αλλά αντίθετα αφορά όλες τις χώρες. Επομένως, όλες οι χώρες χρειάζεται να προσαρμοστούν στη νέα πραγματικότητα. Να οργανώσουν τους θεσμούς τους, τη δράση τους και τη ζωή τους, λαμβάνοντας υπόψη τις παγκόσμιες εξελίξεις.

Η παγκοσμιοποίηση για κάποιες χώρες έχει θετικές συνέπειες, ενώ για άλλες έχει αρνητικές συνέπειες. Ασφαλώς πολλές φτωχές χώρες ωφελήθηκαν από την παγκοσμιοποίηση (π.χ. Κίνα, χώρες Αφρικής), αλλά οι ανισότητες μεταξύ των χωρών συνεχίζονται. Κάποιες χώρες για πολλούς λόγους (γεωγραφικούς, ύπαρξη φυσικών πόρων, θρησκευτικούς, πολιτισμικούς κτλ.) προχωρούν πιο γρήγορα από κάποιες άλλες. Πάντως, ο ανταγωνισμός μεταξύ των χωρών οξύνεται. Και συνήθως συνεπάγεται την επικράτηση των ισχυρών και την περιθωριοποίηση των αδύναμων.

Ζητούμενο είναι να βρεθεί η «χρυσή τομή» ανάμεσα στα οφέλη που προσφέρει η παγκοσμιοποίηση, με την κατάργηση των συνόρων, αλλά και η οικονομική προστασία αυτών που πληττονται από την παγκοσμιοποίηση, καθώς και η εθνική ασφάλεια. Επίσης, η ελευθερία του παγκόσμιου εμπορίου, με το άνοιγμα των συνόρων και των αγορών, να λειτουργεί προς όφελος όλων των χωρών.

Όπως υπάρχουν ανισότητες εντός των χωρών, έτσι υπάρχουν ανισότητες μεταξύ των χωρών. Ζητούμενο είναι και στις δύο περιπτώσεις η μείωση των ανισοτήτων.

Ο παρακάτω πίνακας δείχνει τις οικονομικές ανισότητες (σε Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν) σε έξι χώρες.

Πίνακας: Πληθυσμός, ΑΕΠ και ΔΑΑ* έξι χωρών

Χώρα	Πληθυσμός (σε χιλ.)	% παγκόσμ. πληθυσμού	ΑΕΠ (ΜΑΔ) σε εκ. δολ.	% παγκ. ΑΕΠ	ΔΑΑ
Ινδία	1.387.000	17,6%	10.219.000	6,7%	0.633
Πακιστάν	240.000	3,0%	1.330.000	0,9%	0.544
Νιγηρία	224.000	2,8%	1.154.000	0,8%	0.535
ΗΠΑ	333.000	4,2%	22.997.000	15,8%	0.921
Ιαπωνία	125.000	1,6%	5.615.000	3,8%	0.925
Γερμανία	84.000	1,0%	4.857.000	3,3%	0.942

Πηγή: ΟΗΕ (2022), ΔΝΤ (2021), *Δείκτης Ανθρώπινης Ανάπτυξης

* **Σημείωση:** Ο **Δείκτης Ανθρώπινης Ανάπτυξης** (ΔΑΑ), είναι στατιστικός δείκτης ο οποίος χρησιμοποιείται για να κατατάσσει τις χώρες με βάση την «Ανθρώπινη Ανάπτυξη». Αποτελεί ένα σύνθετο μέτρο που κατασκευάζεται με βάση τρεις επί μέρους δείκτες οι οποίοι σχετίζονται:

- Με το προσδόκιμο ζωής
- Τον βαθμό εκπαίδευσης
- Την ποιότητα ζωής, όπως προκύπτει από το Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (ΑΕΠ) κατά κεφαλήν και από την ισότιμη αγοραστική δύναμη.